

Ministr Baxa ocenil celoživotní práci profesorky Jitky Svobodové

11.4.2023 - | Ministerstvo kultury ČR

„Paní profesorka Svobodová svou soustavnou prací bezpochyby významně přispívá k prezentaci české kultury nejenom u nás, ale i mimo hranice naší republiky.

Připravila řadu samostatných výstav v Česku i v zahraničí a její práce jsou zastoupeny ve významných veřejných i soukromých sbírkách. Je mimořádnou osobností rovněž i v kontextu pedagogického působení. Vedle své výtvarné tvorby vychovala během svého působení na AVU řadu zajímavých autorů, které vedla k hlubokému uvažování o podstatě uměleckého díla a tvorby. Jsem nesmírně rád, že jsem měl možnost paní profesorce udělit medaili Artis Bohemiae Amicis a poděkovat jí za její celoživotní uměleckou a pedagogickou práci,” řekl ministr kultury Martin Baxa.

Profesorka Jitka Svobodová (*1941) vystudovala Akademii výtvarných umění v Praze (1961–1967 Ateliér monumentální malby, 1973–1976 Ateliér restaurování). Pracovala jako restaurátorka a výtvarnice ve svobodném povolání, po sametové revoluci byla v roce 1991 jmenována profesorkou na AVU a do roku 2012 zde vedla ateliér – Školu kresby. Od poloviny šedesátých let, kdy vstoupila na výtvarnou scénu, se systematicky věnuje prozkoumávání viděné reality, kterou jedinečným – a pro diváka často zneklidňujícím – způsobem převádí v osobitá umělecká díla. Začínala jako malířka abstrahujících krajín a přírodních živlů. V první polovině sedmdesátých let se rozhodla opustit malbu a věnovat se kresbě; skrze toto médium v plošných i prostorových realizacích zobrazovala jak předměty každodenního života, konstrukce a různé typy vazeb, tak jevy jako kouř či pohyb mořské hladiny. Ve své celoživotní tvorbě se dotkla základních otázek souvisejících jak se samotným tvořením, tak s procesem poznání.

Kresby Jitky Svobodové jsou události, jsou to samostatné děje konající se v prostoru a čase; vyžadují velkou pozornost diváka. Zdánlivě vycházejí z existujícího světa, který často nenápadným způsobem rozrušují a zpochybňují tak naše schopnosti vidění. Pracuje v sériích či tematických řadách, v nichž se soustavně zamýšlí nad vztahem detailu a celku, prostorovostí a plošností, zjevováním se a mizením. Autorka používá minimální výrazové prostředky, výsledné kresby působí zklidněně, úsporně, přestože samotné kresebné gesto má silnou vnitřní dynamiku. Variantní možnosti kresby jsou i prostorové realizace, tedy prostorová kresba – drátěné objekty akcentující vztah věci k okolnímu prostoru. Tyto prostorové kresby jsou i důležitým přínosem v kontextu mezinárodní výtvarné scény. Dílo Jitky Svobodové je, přes svou zdánlivou křehkost, plné silných emocí a vnitřní energie. Odkazuje nás k filozofickým otázkám o povaze bytí, jednoty a celku i vztahu člověka ke světu a vesmíru.

Ministerstvo kultury uděluje medaili Artis Bohemiae Amicis od roku 2000. Jejími laureáty jsou např. česko-americký výtvarník a spisovatel Petr Sís, japonský dirigent Yoshifumi Nakajima, mecenáška a galeristka Meda Mládková, výtvarník Jiří Anderle, spisovatel Jiří Stránský, choreograf Pavel Šmok, sbormistr Ivan Sedláček nebo houslový virtuos Václav Hudeček.

<https://www.mkcr.cz/novinky-a-media-cs-4/5189cs-ministr-baxa-ocenil-celozivotni-praci-profesorky-jitky-svobodove>